

specifikace: Při uplatnění peněžitého nároku věřitelem zůstavitele vůči dědici zůstavitele, a to z titulu právního nástupnictví žalovaného po zůstaviteli podle § 1701 občanského zákoníku, je pro posouzení otázky věcné příslušnosti soudu rozhodující právní povaha základního závazkového vztahu mezi žalujícím věřitelem a zůstavitelem jako dlužníkem.

§ 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř.

§ 1701 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

§ 194 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích (ZOK)

Ncp 593/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobkyně: **XY spol. s r.o., IČO XY**
sídlem XY
zastoupená advokátem JUDr. Pavlem Polákem
sídlem Kamenný Vrch 5436, 430 04 Chomutov

proti
žalovanému: **nezletilý J. R.**
zastoupený zákonnou zástupkyní Renatou Rindošovou
bytem J. Švermy 81, 431 44 Droužkovice

o zaplacení částky 5 824 102 Kč s příslušenstvím,

vedené u Okresního soudu v Chomutově pod sp. zn. 18 C 186/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

- I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.**
- II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Krajskému soudu v Ústí nad Labem.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou doručenou Okresnímu soudu v Chomutově (dále jen „předkládající soud“) dne 15. 6. 2020 domáhá po žalovaném zaplacení částky 5 824 102 Kč s (blíže specifikovaným) příslušenstvím. Uvedený žalobní požadavek žalobkyně odůvodnila tvrzením, že otec žalovaného – J. R. (dále jen „zůstavitel“), který zemřel dne XY, vykonával od roku 1999 funkci jednatele žalobkyně, přičemž při výkonu uvedené funkce jednal (popsaným způsobem) v rozporu

s pravidly řádného hospodáře, a proto odpovídal solidárně s druhým jednatelem žalobkyně za vzniklý schodek na finančních prostředcích žalobkyně v rozsahu 35 000 000 Kč; dluh zůstavitele pak podle § 1701 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, přešel na jeho dědice, přičemž žalovaný jako jeden z dědiců je podle výsledků příslušného dědického řízení povinen k úhradě dluhu zůstavitele do výše ceny (jím) nabytého dědictví, tj. v rozsahu částky 5 824 102 Kč.

2. Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) s tím, že má za to, že není dána věcná příslušnost okresních soudů k projednání a rozhodnutí věci, když věc náleží do věcné příslušnosti soudů krajských, a to podle § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř.
3. Žalobkyně k otázce věcné (ne)příslušnosti soudu uvedla, že „byť odpovědnost dědice za dluh zůstavitele vůči žalobci vychází ze zák. o obchodních korporacích tak, jak uvádí Okresní soud v Chomutově, základem sporu je však odpovědnost dědice za dluhy zůstavitele do výše ceny nabytého dědictví, který podle názoru žalobce převažuje“; „za této situace se žalobce domnívá, že příslušný k projednání sporu z hlediska věcné příslušnosti je Okresní soud v Chomutově“.
4. Žalovaný se k příslušné informativní výzvě předkládajícího soudu (§ 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř.) k otázce věcné příslušnosti ve stanovené soudcovské lhůtě nevyjádřil.
5. Podle § 11 odst. 1 věta první o. s. ř., řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný.
6. Podle § 11 odst. 1 věta druhá o. s. ř., pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení.
7. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
8. Podle § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy a členy jejich orgánů nebo likvidátory, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce členů orgánů nebo likvidace.
9. Podle § 11 odst. 1 věta první o. s. ř., řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný.
10. Společnost s ručením omezeným, kterou je žalobkyně, je obchodní korporací podle § 1 odst. 1 a 2 zák. č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOK“), a jednatel je statutárním orgánem uvedeného typu obchodní společnosti (§ 194 a násl. ZOK).
11. Jak se z odstavce 1. odůvodnění podává, žalobkyně se v tomto řízení domáhá po žalovaném zaplacení nárokové částky, přičemž pasivní věcnou legitimaci žalovaného ve sporu dovozuje výlučně ze skutečnosti, že žalovaný je jedním z právních nástupců zůstavitele. Základem sporu je však řešení otázky existence a rozsahu odpovědnosti zůstavitele, a to jako jednoho z jednatelů žalující společnosti, za důsledky jeho jednání (vznik finančního schodku ve výši 35 000 000 Kč), jež mělo být v rozporu s péčí řádného hospodáře.
12. Spor v projednávané věci je tak fakticky sporem (o peněžité plnění) mezi žalobkyní jako obchodní korporací a žalovaným jako právním nástupcem člena orgánu žalobkyně, jehož podstata spočívá v posouzení způsobu výkonu funkce jednatele žalobkyně ze strany zůstavitele.
13. S ohledem na základ (podstatu) této sporné věci, který vychází z poměrů mezi společností s ručením omezeným a jejím jednatelem (respektive jejími jednatelemi) nadřízený soud uzavírá, že k projednání a rozhodnutí věci je dána věcná příslušnost krajských soudů ve smyslu § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř. Uvedený závěr je přitom v obecné rovině konformní se standardní soudní praxí,

jejímž výrazem je například rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2016, sp. zn. 31 Cdo 4848/2014, fakticky upřednostňující takový výklad speciální úpravy věcné příslušnosti krajských soudů ke spornému občanskému soudnímu řízení (aktuálně obsažené v § 9 odst. 2 o. s. ř.), který „odráží zejména složitost věcí (jejich typovou skutkovou a právní obtížnost), zvláštnosti hmotněprávní úpravy (potřebu užší specializace při projednávání a rozhodování určitého typu sporů), zvláštnosti procesní úpravy (vyžadující také určitou míru specializace)“.

14. Proto nadřízený soud pod bodem I. výroku tohoto usnesení rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy (§ 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř.).
15. Rozhodnutí pod bodem II. výroku tohoto usnesení podle § 104a odst. 6 část věty před středníkem o. s. ř. se opírá o skutečnost, že žalovaný měl mít podle (v řízení dosud nezpochybněných) údajů obsažených v žalobě v době zahájení řízení (§ 11 odst. 1 věta druhá a § 82 odst. 1 o. s. ř.) své bydliště (§ 84 a § 85 odst. 1 o. s. ř.) pod adresou v obvodu působnosti Krajského soudu v Ústí nad Labem; rozhodnutím pod bodem II. výroku tohoto usnesení však není dotčeno ustanovení § 105 o. s. ř. (§ 104a odst. 6 část věty za středníkem o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 10. září 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu

specifikace: věcná příslušnost okresních soudů k nárokům zaměstnance z pracovního poměru

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobce:

M. R.

zastoupený advokátem Mgr. Petrem Novákem
sídlem Vídeňská 546/55, 639 00 Brno

proti

žalované:

Pivovar Pražan, s.r.o., IČO 06029558

sídlem Staropramenná 530/12, Smíchov, 150 00 Praha 5
zastoupená advokátem JUDr. Danielem Hlaváčem
sídlem Jandova 208/8, 190 00 Praha 9

o zaplacení 47 000 Kč s příslušenstvím,

vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 26 C 66/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.

Odůvodnění:

16. Žalobce se svou žalobou (respektive návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu - dále jen „žaloba“) doručitou Obvodnímu soudu pro Prahu 5 (dále jen „předkládající soud“) dne 28. 11. 2019 domáhá po žalované zaplacení celkově částky 47 000 Kč s (blíže specifikovaným) příslušenstvím. Žalovaná částka jistiny v sobě zahrnuje dva dílčí nároky, a to jednak na výplatu mzdy za měsíc srpen 2019 ve výši 17 000 Kč, na kterou mělo žalobci jako zaměstnanci vzniknout právo podle pracovní smlouvy uzavřené dne 1. 5. 2019 se žalovanou jako zaměstnavatelem, jakož i nárok na zaplacení částky 30 000 Kč, jež má představovat odměnu, která měla být mezi účastníky sjednána v rámci dohody o rozvázání pracovního poměru k 30. 8. 2019.
17. Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), s tím, že žalovaná vznesla námitku nedostatku věcné příslušnosti soudu.
18. Žalovaná příslušnou námitku odůvodnila obecně tím, že se „vzhledem ke všem okolnostem a skutkovým zjištěním“ v projednávané věci podle jejího názoru „jedná o spor mezi podnikateli“, ve kterém jsou k rozhodnutí v prvním stupni příslušné krajské soudy (respektive Městský soud v Praze).
19. Žalobce námitku žalované odmítl s tím, že § 9 odst. 2 o. s. ř. obsahuje výčet sporů, ve kterých rozhodují krajské soudy jako soudy prvního stupně, přičemž podnikatelské spory podle tohoto ustanovení do prvostupňové věcné příslušnosti krajských soudů nespádají. Žalobce dále upozornil na skutečnost, že sporné strany jsou v pozici zaměstnanec a zaměstnavatel, přičemž

v takovém případě nemůže být řeč o podnikatelském vztahu. Jelikož jsou podle § 9 odst. 1 o. s. ř. k řízení v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy, žalobce uzavřel, že předkládající soud je soudem věcně příslušným. Žalobce současně navrhl, aby předkládající soud k námitce žalované pro její zjevnou neopodstatněnost nepřihlížel, když jde o námitku ryze účelovou, vedenou snahou nepřiměřeně prodloužit trvání sporu.

20. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
21. Jak v odstavci 1. odůvodnění konstatováno, žalobce svou žalobu (jejíž obsah vymezuje předmět sporu, jenž je přitom určující pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení – viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10), respektive oba své dílčí nároky, odvíjí výlučně od tvrzení o rozhodujících skutečnostech, které mají svůj základ v pracovněprávním vztahu zaměstnance a zaměstnavatele.
22. Již jen s ohledem na právě řečené je nepřipadným obecné konstatování žalované v rámci příslušné námitky, že se v daném případě jedná „o spor mezi podnikateli“. Pro úplnost se přísluší dodat, že obecně platí, že ani případná podnikatelská povaha účastníků (namítaná v daném případě bez jakéhokoli bližšího odůvodnění žalovanou) nezakládá ve smyslu současné procesní úpravy bez dalšího věcnou příslušnost krajských soudů.
23. Jelikož pro nároky odvozené z pracovněprávních vztahů, které jsou předmětem tohoto řízení, není zákonem založena výjimka z obecné věcné příslušnosti okresních soudů ve sporném občanském soudním řízení (§ 9 odst. 1 o. s. ř.), rozhodl nadřízený soud způsobem uvedeným ve výroku tohoto usnesení.
24. K návrhu žalobce, aby k dotčené námitce žalované předkládající soud nepřihlížel, dlužno dodat, že ani zjevná neopodstatněnost námitky nedostatku věcné příslušnosti soudu nemůže vyloučit aplikaci kogentní procesní úpravy obsažené v § 104a odst. 2 o. s. ř. (s přihlédnutím k § 104a odst. 5 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 14. dubna 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu

